

Op verzoek van advocaat van de Kerk vroeg parket-generaal ongeldigheid huiszoeken op aartsbisdom

Maria bij de voyageurs

Woonwagenebewoners: 'Groep Vie et Lumière voedde racisme tegen ons'

- Belgische *voyageurs* houden bedevaart in Schönberg
- Aalmoezeniers nemen het op voor deze bijzondere groep katholieken
- Gemeenten zijn weigerachtig om terreinen voor woonwagenebewoners op orde te brengen

Lieve WOUTERS

Op 17 juli werd het dorp Sint-Joris bij Nieuwpoort opgeschrikt door de komst van tweehonderd woonwagens. De bewoners bleken deel uit te maken van de Franse evangelische zigeunerkerk Vie et Lumière. Ze veroorzaakten nogal wat ophef in de buurt en in de media. Vooral het feit dat ze zich zonder voorafgaand overleg of wettelijke regeling met zo'n grote groep vestigden op een privéterrein, zette kwaad bloed.

Intussen hield een andere groep woonwagenebewoners haast onopgemerkt een bedevaart in Schönberg bij Sankt Vith. Hun veertig mobilhomes stonden netjes geparkeerd op een privéterrein, gehuurd, met toestemming van de burgemeester. „Zo zijn wij dat gewoon”, zeggen ze. Noem deze mensen vooral geen zigeuners, een term die de genoemde Franse groep, waarvan de leden een Oost-Europese oorsprong hebben, wel voor zichzelf gebruikt. Dit zijn *voyageurs*, Belgen die een ietwat nomadisch bestaan leiden.

In elke provincie zijn wettelijk enkele terreinen voor woonwagenebewoners voorzien, maar in de praktijk zijn die nauwelijks gerealiseerd. „In feite worden zij zo uit België verdreven”, zegt Jef Devisscher. „Dat is ook het argument van Vie et Lumière: als ze ergens vooraf toelating vragen, krijgen ze die niet. Ze zijn met teveel en niemand steekt graag zijn nek uit voor hen. Ik praat het bezetten van privéterreinen niet goed, maar ik begrijp wel waar het vandaan komt. Onze samenleving is ontzettend geregeld.

Aalmoezenier Bob Monsecour (met bril) zorgt ervoor dat de 'woonwagenmaria' altijd mee is op bedevaart. © Lieve Wouters

Daar is nauwelijks nog plaats voor alternatieve levenswijzen.”

Twee jaar geleden werd Jef Devisscher, priester-arbeider met brugpensioen, aalmoezenier voor de woonwagenebewoners. Het eerste wat hij deed, was zich een kleine mobilhome aanschaffen. „Wil je toegang krijgen tot deze mensen, dan moet je met hen meetrekken en een beetje worden zoals zij”, klinkt het.

Jean-Pierre is twaalf en woont met een deel van zijn familie in Hulst, net over de grens. Daar is het beter, zegt hij. Of hij later kiest voor een huis of een woonwagen? Daar moet de jongen niet over nadenken. Zelfs als zijn

meisje protest aantekent, gaat de woonwagen voor. Intussen gaat Jean-Pierre wel braaf naar school. Hij voelt zich niet anders dan zijn klasgenoten, al verstaat hij hen niet altijd. „ze gebruiken andere woorden”. Jean-Pierre doelt niet alleen op het Nederlandse accent. Woonwagenebewoners hebben zo hun eigen jargon, dat 'kaffers' niet begrijpen.

De groep bezocht onder meer de Mariagrot in het plaatsje bij Sankt Vith. Er is een kruisweg bij, gelegen op een heuvel, met prachtig panorama. Het dorp heeft zijn naam niet gestolen. Schönberg is goed gekend onder de woonwagenebewoners. Voor-

al de oudere generatie is nog erg religieus. Maar ook Jean-Pierre vindt het geloof belangrijk. „anders zou ik niet meekomen op bedevaart!”

Woonwagenvolk veroudert en past zich aan. Onze moderne samenleving kan niet met verschillen om

Toch is hij een uitzondering. Het woonwagenvolk lijkt te verouderen. De jongeren passen zich aan de burgersamenleving aan en gaan in huizen wonen, al zeggen

ze nu nog dat het maar tijdelijk is, tot de kinderen groot zijn. Dan mag de reismicrobe weer opsteken. Ook de typische beroepen sterven uit: messenslijper, handelaar in oud ijzer, orgeldraaier, leurder. De ouderen wonen nog wel op wielen, maar veel reizen doen ze niet meer. Lourdes is als bedevaartsplek voor sommigen al te ver.

Des te groter komt de inval van de politie 's anderendaags over. „Vertrekken, nu!” Wanneer alle documenten bovengehaald en gekeurd zijn, moeten de agenten bakzeil halen. „Het gevolg van alle negatieve berichtgeving”, oordeelt Devisscher.